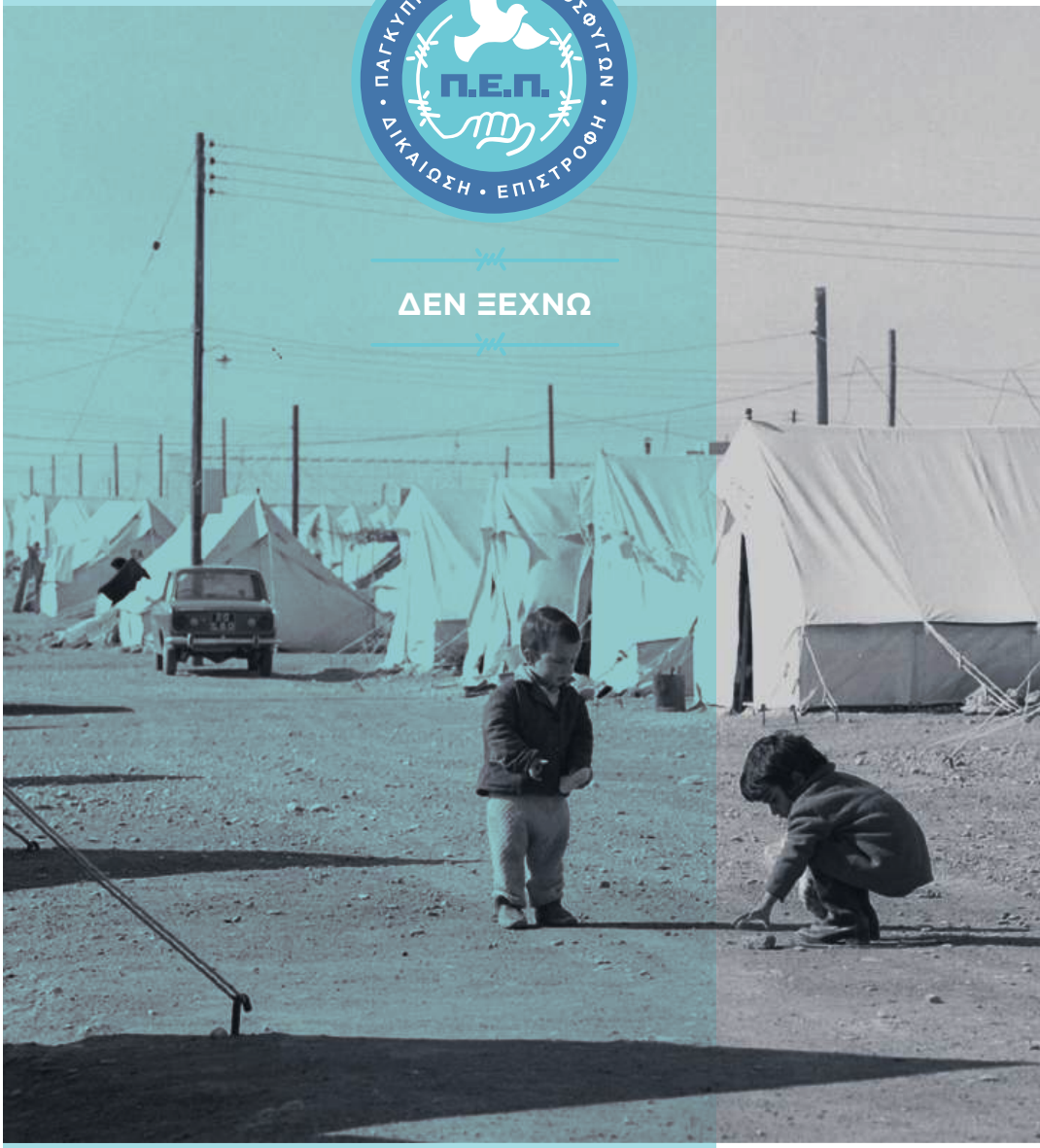
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ • Π.Ε.Π. • ΔΙΚΑΙΩΣΗ • ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ

ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ

Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ Π.Ε.Π. ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ

Τα τραγικά γεγονότα του Ιούλη του 1974 (Πραξικόπημα και Τουρκική Εισβολή), πέραν από τα θύματα που άφησαν στα πεδία των μαχών, υπήρξαν η απαρχή της δημιουργίας των πρώτων κυμάτων προσφύγων. Άνθρωποι που εγκατέλειψαν τα σπίτια και τις περιουσίες τους για να γλυτώσουν την ζωή τους από το μένος των ορδών του Αττίλα που εισέβαλαν σε μια Κύπρο ανοχύρωτη από κάθε άποψη.

Η τραγικότητα των στιγμών εκείνων, ο εφιάλτης που οι περισσότεροι έζησαν κυνηγημένοι από τον Τουρκικό στρατό, οι αντίξοες συνθήκες που άρχισαν να βιώνουν οι πρόσφυγες μας μακριά από τους τόπους διαμονής και τα νοικοκυριά τους, επέβαλλαν την άμεση και με κάθε τρόπο στήριξη από την Πολιτεία και τον υπόλοιπο κυπριακό λαό. Η φιλοξενία σε συγγενικά σπίτια αλλά και δημόσια κτήρια που μετατράπηκαν σε προσωρινά καταλύματα δεν ήταν λύση. Η δε έκρυθμη κατάσταση μεταξύ πρώτης και δεύτερης φάσης της εισβολής δημιούργησε πολλαπλά κοινωνικοοικονομικά προβλήματα για τα οποία έπρεπε να υπάρξει αρωγή κάθε είδους.

Υπό αυτές τις συνθήκες, μια ομάδα προσφύγων συμπατριωτών μας, με ανεπτυγμένο το αίσθημα της κοινωνικής αλληλεγγύης και ευθύνης απέναντι στους συνανθρώπους τους, πρόσφυγες και οι ίδιοι, πήραν την πρωτοβουλία και πραγματοποίησαν στα γραφεία της Παγκυπριακής Ασφαλιστικής Εταιρείας, στη Λευκωσία, την πρώτη συνάντηση, για ανταλλαγή απόψεων γύρω από την όλη κατάσταση που δημιουργήθηκε, την εκτίμηση των δεδομένων και την εξεύρεση τρόπων αντιμετώπισής της.

Μέσα από τον προβληματισμό και τις απόψεις που κατατέθηκαν για το πώς θα μπορούσαν να στηριχθούν οι πρώτες τριάντα περίπου χιλιάδες του κόσμου που εκδιώχθηκαν βίαια από τα σπίτια, τις περιουσίες και τις εργασίες τους από τον τουρκικό στρατό εισβολής, προέκυψε η δημιουργία επιτροπής με την επωνυμία Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, της οποίας τα πρώτα ιδρυτικά μέλη ήταν οι:
Δρ Φειδίας Παρασκευαΐδης, Χρίστος Κουρτελλάρης, Νίκος Χιώτελης, Σωτήρης Μαυρίδης και Χριστάκης Πασχάλης.

Ο ΑΓΩΝ
ΕΠΙΤΥΧΕΣ ΤΟ ΧΘΕΣΙΝΟ ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
Οἱ πρόσφυγες δὲν δέχονται νὰ ξερριζωθοῦν
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕ
'Απάνθρωπος ἡ χρῆσις τῆς δυστυχίας προσφύγων ὡς ὅπλο πολιτικῆς πιέσεως
ΤΟ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟ ΝΑ ΛΥΘΗ ΧΩΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΕΣ
Τὸ ψήφισμα ποὺ ἐνεκρίθη χθὲς στὸ συνέδριο
Ο Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ ΔΙΕΚΗΡΥΞΕΝ ΧΘΕΣ
'Η λύσις θὰ ἐπιτευχθῆ μὲ ἐπάνοδο τῶν προσφύγων

Στις 14 Αυγούστου 1974, με την κατάρρευση των συνομιλιών και της εκεχειρίας, κάτι που επεδίωξε η Τουρκία, υλοποιείται η δεύτερη φάση του Αττίλα. Οι απώλειες σε ανθρώπινες ζωές αυξήθηκαν κατακόρυφα και το προσφυγικό πρόβλημα διογκώθηκε με τεράστιες πλέον τραγικές συνέπειες για τον τόπο και το λαό. Η προέλαση των τούρκων εισβολέων είχε ως αποτέλεσμα την κατάληψη του 37% της Κύπρου και ο αριθμός των εκτοπισμένων αυξήθηκε στις διακόσιες περίπου χιλιάδες.

Η αρχική ηγετική ομάδα της Επιτροπής διευρύνθηκε και παράλληλα από τις αρχές του Σεπτέμβρη του 1974, λειτούργησαν Επαρχιακές Επιτροπές Προσφύγων που κατά γενική ομολογία διαδραμάτισαν σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο στη μεγάλη προσπάθεια για ανακούφιση και αποκατάσταση των προσφύγων. Συγκεκριμένα, στους καταυλισμούς και γενικά σ' όλους τους τόπους που διέμεναν πρόσφυγες, τα τοπικά κλιμάκια της Επιτροπής, που αποτελούνταν από πρόσφυγες εθελοντές, βοηθούσαν τους λειτουργούς της νεοσυσταθείσας Υπηρεσίας Μερίμνης Αποκαταστάσεως Εκτοπισθέντων (Υ.Μ.ΑΠ.Ε) στην καταγραφή των εκτοπισμένων, στη διαλογή και τη διανομή τροφίμων και ειδών ιματισμού, ενώ παράλληλα φρόντιζαν να ενημερώνουν λεπτομερώς την αρμόδια Επαρχιακή Επιτροπή για τα διάφορα προβλήματα, που ταλάνιζαν τον καταυλισμό τους.

Στις 20 Δεκεμβρίου του 1974, πραγματοποιείται το Ιο Παγκύπριο Συνέδριο της Παγκύπριας Επιτροπής Προσφύγων, στην παρουσία 1200 εκπροσώπων των προσφύγων, το οποίο θεωρήθηκε και ως η ιδρυτική πράξη της Επιτροπής. Έκτοτε, η Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων, που αρχικά θεωρήθηκε σαν αυθόρμητη αντίδραση και ενέργεια, αλλά που δυστυχώς, όπως αποδείχθηκε στη συνέχεια, ήταν απόλυτα αναγκαία και επιβεβλημένη, παρέμεινε γνωστή ως Π.Ε.Π.

Η Π.Ε.Π. λειτούργησε κάτω από τη συγκεκριμένη δομή, προσφέροντας σημαντικά οφέλη στους πρόσφυγες και στα δίκαια αιτήματά τους. Σημαντική όμως υπήρξε η συνδρομή και συνεισφορά της στα θέματα στέγασης του προσφυγικού κόσμου και επαναδραστηριοποίησής του. Παρούσα στο Κοινοβούλιο, με σημαντικό ρόλο στην αρμόδια Επιτροπή Προσφύγων, αλλά και παρούσα στα μικρά και μεγάλα προβλήματα στους καταυλισμούς αρχικά, στους συνοικισμούς μετέπειτα και γενικά όπου υπήρχε πρόσφυγας. Με ουσιαστική συμβολή και έντονη παρουσία στο πλευρό της πολιτικής ηγεσίας του τόπου, με δράσεις και αποστολές διαφώτισης για ανάδειξη του Κυπριακού Προβλήματος ως πρόβλημα εισβολής και κατοχής.

Το 1994, με στόχο τη μεγαλύτερη δυνατή εκπροσώπηση και μετά από είκοσι χρόνια πετυχημένης παρουσίας και προσφοράς, η Π.Ε.Π. αλλάζει δομή και επωνυμία. Δεν αλλάζει όμως χαρακτήρα αφού παραμένει το μαχητικό βήμα των προσφύγων συμπατριωτών μας. Κατόπιν διαβουλεύσεων και συζητήσεων μεταξύ των Κοινοβουλευτικών Κομμάτων, που διήρκησαν τρία περίπου χρόνια, ψηφίζεται από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, ο Περί Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων Νόμος 71(Ι) του 1994, που προνοούσε τη Σύσταση, τους Σκοπούς, τη Λειτουργία, τη Δομή και τις Αρμοδιότητες της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων, με τον οποίο ουσιαστικά η γνωστή σε όλους Παγκύπρια Επιτροπή Προσφύγων (Π.Ε.Π.) μετεξελίσσεται σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου.

Κάτω από τις πιο τραγικές και αντίξοες συνθήκες και μέσα σε απερίγραπτα δύσκολους καιρούς, η Π.Ε.Π., διαδραμάτισε και συνεχίζει να διαδραματίζει, πρωταγωνιστικό ρόλο για επιστροφή των προσφύγων αλλά και για διασφάλιση και διεύρυνση των δικαιωμάτων τους, την αναγνώριση της φερεγγυότητάς τους και την ίση κατά το δυνατόν κατανομή βαρών μεταξύ του πληθυσμού.

Μέσα από τη συμμετοχή και εκπροσώπηση της στην Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων, στη Συμβουλευτική Επιτροπή και στις Ειδικές Επιτροπές Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών, στις Επαρχιακές Στεγαστικές Επιτροπές Βοήθειας της Υ.Μ.ΑΠ.Ε. και στο Διοικητικό Συμβούλιο του Κεντρικού Φορέα Ισότιμης Κατανομής Βαρών, το ολιγομελές προσωπικό της Ένωσης αλλά και τα μέλη της Εκτελεστικής της Γραμματείας, αγωνίζονται για την προώθηση λύσεων προς άρση των καθημερινών προβλημάτων που αντιμετωπίζει ο προσφυγικός κόσμος αλλά και για την υλοποίηση πολιτικών που θα ανακόψουν το ξεπούλημα των κατεχόμενων περιουσιών, όπως για παράδειγμα, την άμεση έναρξη της καταβολής αποζημίωσης για την απώλεια χρήσης.

Μετά από τόσα χρόνια ξεριζωμού, οι μνήμες ξεθωριάζουν και τα συναισθήματα εκλείπουν, αλλά ο ρόλος, η δράση και οι παρεμβάσεις της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων εξακολουθούν να έχουν ιδιαίτερη σημασία. Το έργο της Παγκύπριας Ένωσης Προσφύγων καθίσταται δύσκολο και επίπονο αλλά αποτελεί χρέος της Εκτελεστικής Γραμματείας και επιβάλλεται να συνεχίσει με μεγαλύτερη ένταση, όσο διαρκεί η κατοχή και διαίρεση του τόπου και του λαού μας.

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (1974 – 1994)	
Παρασκευαΐδης Φειδίας	1974 – 1980
Παπαγεωργίου Παύλος	1980 – 1982
Αρτεμίου Χρίστος	1982 – 1994
ΠΑΓΚΥΠΡΙΑ ΕΝΩΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ (από το 1994)	
Αρτεμίου Χρίστος	1/1/1996 – 26/4/2004
Πασχάλης Χριστάκης	21/7/2005 – 20/7/2013
Παπαπολυβίου Ανδρέας	4/9/2013 – 24/10/2018
Χατζημανώλης Χρίστος	28/11/2018 – 15/12/2022
Λυσανδρίδης Γιώργος	20/12/2022 - 25/05/2026
Αντωνίου Ελευθέριος	10/09/2026

Μείνετε ενημερωμένοι.
Συνδεθείτε με το κανάλι μας στο Viber

Παναμά 14, 2023 Στρόβολος
Τηλ. 77771974
E: info@pep.org.cy
www.pep.org.cy

Ακολουθήστε μας στο